

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

1998 m. rugsėjo 15 d. Nr. 1120
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo (Žin., 1994, Nr. [43-772](#); 1998, Nr. 41(1)-1131) 29 straipsnio 8 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatus (pridedama).
2. Paveisti Žemės ūkio ministerijai suderinti ministerijos ir jos reguliavimo sričiai priskirtų institucijų valdymo struktūrą ir funkcijas su Europos Sąjungos reikalavimais.
3. Pripažinti netekusiais galios:
 - 3.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gegužės 27 d. nutarimą Nr. 517 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ir miškų ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1997, Nr. [48-1163](#));
 - 3.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 8 d. nutarimą Nr. 1363 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gegužės 27 d. nutarimo Nr. 517 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ir miškų ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“ dalinio pakeitimo“ (Žin., 1997, Nr. [114-2892](#)).

MINISTRAS PIRMININKAS

GEDIMINAS VAGNORIUS

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

EDVARDAS MAKELIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS NUOSTATAI

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau vadinama – Žemės ūkio ministerija, ministerija) yra Lietuvos Respublikos vykdomosios valdžios institucija.

Žemės ūkio ministerija vykdo įstatymų ir kitų teisės aktų jai pavestų žemės ir maisto ūkio bei pagal savo kompetenciją žuvininkystės sričių valstybės valdymo funkcijas ir įgyvendina šiose srityse valstybės politiką.

2. Žemės ūkio ministerija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, įstatymais, kitais Lietuvos Respublikos Seimo priimtais teisės aktais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Respublikos Prezidento dekretais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Ministro Pirmininko potvarkiais, kitais teisės aktais, taip pat šiais nuostatais.

3. Žemės ūkio ministerija yra juridinis asmuo, turintis sąskaitą banke ir antspaudą su Lietuvos valstybės herbu bei savo pavadinimu.

4. Žemės ūkio ministerija yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

5. Svarbiausieji Žemės ūkio ministerijos uždaviniai yra:

5.1. formuoti racionalią žemės ir maisto ūkio bei žuvininkystės politiką, kuri rinkos ekonomikos sąlygomis skatintų konkurencingos produkcijos gamybą, gyventojų užimtumą ir užtikrintų pakankamas šių šakų darbuotojų pajamas;

5.2. formuoti Lietuvos Respublikos žemės fondo valstybinio valdymo, žemės reformos, žemėtvarkos, žemės kadastro ir žemės apskaitos politiką;

5.3. sudaryti teises ir ekonomines sąlygas sparčiai restruktūrizuoti žemės ir maisto ūkį bei žuvininkystę pagal savo kompetenciją, nuosekliai ir planingai juos plėtoti integruojantis į Europos Sąjungą;

5.4. sukurti teises ir ekonomines sąlygas racionaliai funkcionuoti žemės, kapitalo, žaliavų ir produkcijos rinkai;

5.5. kartu su kitomis valdymo institucijomis formuoti ir įgyvendinti integruotą kaimo plėtros, regioninę ir struktūrinę politiką žemės ir maisto ūkio bei žuvininkystės srityse;

5.6. išsaugoti žemės ūkio gyvulių, paukščių, žuvų ir kultūrinių augalų genofondus;

5.7. nustatyti žemės ir maisto ūkio bei žuvininkystės prioritetus, formuoti racionalią investicijų į šias sritis politiką;

5.8. formuoti ir įgyvendinti mokslo, švietimo, tobulesnių technologijų taikymo žemės ūkyje, maisto pramonėje bei žuvininkystėje politiką;

5.9. formuoti ir įgyvendinti valstybinę sėklininkystės, veislininkystės ir kartu su Aplinkos ministerija – žuvivaisos politiką;

5.10. formuoti melioracijos ir melioracijos investicijų politiką;

5.11. formuoti valstybinę augalų apsaugos ir karantino priemonių įgyvendinimo politiką.

6. Žemės ūkio ministerija, vykdydama jai pavestus uždavinius:

6.1. formuoja žemės ir maisto ūkio bei žuvininkystės regioninę ir struktūrinę plėtojimo strategiją;

6.2. rengia įstatymų ir kitų teisės aktų ministerijos kompetencijos klausimais projektus;

6.3. rengia žemės ir maisto ūkio bei žuvininkystės plėtojimo programų projektus, koordinuoja ir kontroliuoja jų įgyvendinimą;

6.4. formuoja žemės ir maisto ūkio bei žuvininkystės integravimosi į Europos Sąjungą strategiją ir programą, pagal savo kompetenciją dalyvauja derinant įstatymus, standartus, kokybės normas ir kitus teisės aktus su atitinkamais Europos Sąjungos teisės aktais;

6.5. pagal savo kompetenciją formuoja derybų dėl Lietuvos Respublikos stojimo į Europos Sąjungą, Pasaulinę prekybos organizaciją bei kitas tarptautines organizacijas poziciją;

6.6. pagal savo kompetenciją palaiko ryšius su atitinkamomis užsienio valstybių institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis, atstovauja jose Lietuvos Respublikai;

6.7. koordinuoja Lietuvos Respublikos žemės ūkio mokslo ir mokymo, maisto ūkio bei žuvininkystės įmonių, įstaigų bei organizacijų atstovavimą užsienio parodose, mugėse, dalyvauja organizuojant Lietuvoje tarptautines prekybos mugės ir parodas;

6.8. rengia ir nustatytą tvarka teikia pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto projekto;

6.9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka valdo fondus ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšas, skirtas šakinėms žemės ir maisto ūkio bei pagal savo kompetenciją žuvininkystės programoms įgyvendinti;

6.10. formuoja investicijų į žemės ūkį politiką pagal šakos prioritetus, koordinuoja ir kontroliuoja investicijų programų įgyvendinimą;

6.11. tvirtina finansuojamų iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto įstaigų ir priemonių, taip pat priemonių, finansuojamų fondų lėšomis, išlaidų sąmatas, teikia išdui paraiškas pervesti lėšas šioms įstaigoms ir priemonėms finansuoti;

6.12. formuoja žemės ir maisto ūkio bei žuvininkystės produktų vidaus rinkos apsaugos ir reguliavimo politiką, teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei pasiūlymus dėl prekybos skatinimo ir vidaus rinkos ekonominio reguliavimo, skatina žemės ūkio žaliavų bei maisto produktų konkurencingumą vidaus ir užsienio rinkose;

6.13. pagal savo kompetenciją organizuoja ir derina užsienio techninės paramos programų, perspektyvinių projektų rengimą, koordinuoja Pasaulio banko, PHARE bei dvišales investicijų ir techninės pagalbos programas;

6.14. dalyvauja rengiant žemės ūkio, žuvininkystės produkcijos ir maisto produktų standartus, taip pat įdiegiant žemės ūkio produkcijos ir maisto produktų sertifikavimo sistemas, atitinkančias tarptautinių standartų reikalavimus;

6.15. dalyvauja rengiant žemės ūkio technikos standartus, įdiegiant žemės ūkio mašinų bandymo ir sertifikavimo sistemą;

6.16. organizuoja žemės ūkio technikos valstybinę priežiūrą, kontroliuoja, kad ši technika atitiktų saugos darbe ir sveikų darbo sąlygų reikalavimus;

6.17. padeda ministerijos reguliavimo sričiai priskirtoms įstaigoms, įmonėms ir organizacijoms užmegzti ir plėtoti ryšius su užsienio partneriais;

6.18. pagal savo kompetenciją organizuoja nacionalinių žemės ir maisto ūkio aukštesniųjų studijų ir profesinio mokymo standartų bei studijų ir pagrindinio profesinio mokymo programų rengimą, metodiškai vadovauja aukštesniųjų žemės ūkio ir žemės ūkio mokyklų ugdymo procesui;

6.19. pagal savo kompetenciją organizuoja mokslo ir technikos pažangos valstybinį valdymą, formuoja specialistų rengimo, konsultavimo bei tobulinimosi kryptis ir prioritetus, vadovauja mokslo programų bei projektų finansavimui ir įgyvendinimui, skatina inovacijas;

6.20. organizuoja aukštesniųjų žemės ūkio ir žemės ūkio mokyklų pedagogų tobulinimąsi, koordinuoja kaimo gyventojų perkvalifikavimą;

6.21. skatina kaimo savivaldos plėtrą, smulkų ir vidutinį verslą;

6.22. formuoja integruotos kaimo plėtros strategiją, skatina integruotą kaimo plėtrą;

6.23. skatina ir remia kooperacijos bei agroserviso plėtojimą;

6.24. metodiškai vadovauja žemės reformos, žemėtvarkos, žemės apskaitos darbų vykdymui ir kontroliuoja šiuos darbus, kartu su Aplinkos ministerija koordinuoja žemės ir kito nekilnojamojo turto kadastro ir registro darbus;

6.25. įstatymų ir kitų teisės aktų numatytais atvejais teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei pasiūlymus dėl žemės paėmimo visuomenės poreikiams ir pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties keitimo;

6.26. rengia melioracijos programas, nustato melioracijos prioritetus, atlieka melioracijos darbų valstybinę priežiūrą, sudaro melioracijos įrenginių kadastrą, koordinuoja valstybinių melioracijos tarnybų veiklą;

6.27. rengia valstybinę augalų apsaugos ir karantino strategiją, kontroliuoja, kaip ji įgyvendinama;

6.28. įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka valdo, naudoja valstybės turtą ir juo disponuoja;

6.29. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pavedimu vykdo ministerijos reguliavimo sričiai priskirtų valstybės įmonių, įstaigų, kitų tarnybų steigėjo funkcijas;

6.30. įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka atlieka ministerijos reguliavimo sričiai priskirtų įmonių bei įstaigų vidinį auditą;

6.31. pagal savo kompetenciją teikia valstybės įmonei Valstybės turto fondui pasiūlymus dėl privatizavimo programų sudarymo, taip pat būtinus joms sudaryti duomenis;

6.32. rengia tarptautinių susitarimų dėl žvejybos teisės užsienio valstybių ekonominėse zonosė projektus, akvakultūros plėtojimo programas, kontroliuoja jų vykdymą;

6.33. skirsto žvejybos limitus ir nustato kvotas verslo subjektams;

6.34. formuoja žaliavų, žemės ūkio produkcijos bei maisto produktų kokybės gerinimo sistemą, taip pat žemės ir maisto ūkio bei žuvininkystės produkcijos kokybės valstybinės priežiūros strategiją;

6.35. sudaro ir tvarko žemės ūkio produkcijos ir maisto produktų valstybės rezervus;

6.36. nustato ir tobulina apskaitos, atskaitomybės ir informacijos sistemas ministerijos reguliavimo sričiai priskirtose valstybės įmonėse bei įstaigose;

6.37. rengia rekomendacijas, kaip tvarkyti ūkininkų ir žemės ūkio įmonių apskaitą;

6.38. nustatytą tvarka nagrinėja fizinių ir juridinių asmenų pareiškimus, prašymus, skundus bei pasiūlymus, siekia, kad būtų išspręstos juose keliamos problemos, teikia teisines konsultacijas ministerijos kompetencijos klausimais;

6.39. informuoja visuomenę apie ministerijos veiklą;

6.40. formuoja ir tobulina žemės ir maisto ūkio bei pagal savo kompetenciją žuvininkystės informacinę sistemą;

6.41. vykdo kitas įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų numatytas funkcijas.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS TEISĖS

7. Žemės ūkio ministerija, įgyvendindama jai pavestus uždavinius, turi teisę:

7.1. nustatytą tvarka gauti iš ministerijų ir kitų Vyriausybės įstaigų, vietos savivaldos vykdomųjų institucijų, įmonių, įstaigų, organizacijų ir fizinių asmenų informaciją bei pasiūlymus ministerijos kompetencijos klausimais;

7.2. sudaryti iš ministerijų ir kitų Vyriausybės įstaigų, mokslo ir studijų institucijų, kitų įstaigų bei organizacijų atstovų ir specialistų, susitarus su jų vadovais, komisijos (darbo grupės) įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ministerijos kompetencijos klausimais projektams rengti bei svarstyti, dalyvauti kitų ministerijų komisijų (darbo grupių) veikloje;

7.3. stichinių nelaimių atvejais nustatyti specialiąsias apsaugos ir nelaimių padarinių šalinimo priemones, privalomas visiems žemės valdytojams, savininkams ir naudotojams.

8. Žemės ūkio ministerija turi ir kitas įstatymų bei kitų teisės aktų suteiktas teises.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS DARBO ORGANIZAVIMAS

9. Žemės ūkio ministerijai vadovauja ministras, kurį pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją skiria pareigoms ir atleidžia iš pareigų Respublikos Prezidentas Ministro Pirmininko teikimu.

Žemės ūkio ministrą gali laikinai pavaduoti tik Ministro Pirmininko paskirtas kitas Lietuvos Respublikos Vyriausybės narys. Pavaduojantis ministras nevykdo funkcijų, numatytų šių nuostatų 11.6, 11.8, 11.10, 11.11 ir 11.12 punktuose.

10. Žemės ūkio ministras, vadovaudamas jam pavestoms žemės ir maisto ūkio bei žuvininkystės valdymo sritims, yra atsakingas Lietuvos Respublikos Seimui, Respublikos Prezidentui ir tiesiogiai pavaldus Ministrui Pirmininkui.

11. Žemės ūkio ministras:

11.1. sprendžia ministerijos kompetencijai priklausančius klausimus ir yra tiesiogiai atsakingas už Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimą ministerijos kompetencijai priklausančiais klausimais;

11.2. užtikrina įstatymų, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, Respublikos Prezidento dekretų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, Ministro Pirmininko potvarkių, kitų teisės aktų bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Ministro Pirmininko pavedimų vykdymą;

11.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymų ir kitų teisės aktų projektus;

11.4. leidžia įsakymus ir įsakymais patvirtintus kitus teisės aktus, tikrina, kaip jie vykdomi. Ministro leidžiami įsakymai ir kiti teisės aktai registruojami Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka. Prireikus leidžia kartu su kitais ministrais bendrus įsakymus arba įsakymais patvirtintus kitus teisės aktus;

11.5. teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei ministerijos veiklos ataskaitas, kaip vykdoma Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa bei jos įgyvendinimo priemonės, ir Ministro Pirmininko reikalavimu atsiskaito už savo veiklą;

11.6. teikia Ministrui Pirmininkui pasiūlymus dėl viceministrų skaičiaus nustatymo, viceministrų skyrimo pareigoms ir atleidimo iš pareigų, drausminių nuobaudų jiems skyrimo ar jų skatinimo;

11.7. teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei departamentų, tarnybų ar inspekcijų prie ministerijos nuostatų projektus;

11.8. ministerijos sekretoriaus teikimu tvirtina ministerijos administracijos struktūrą ir etatų sąrašą, neviršydamas darbo užmokesčiui nustatytų lėšų;

11.9. tvirtina ministerijos administracijos padalinių, taip pat departamentų, tarnybų ir inspekcijų prie ministerijos, kitų jos įsteigtų ar jai priskirtų įstaigų, valstybės įmonių nuostatus (įstatus);

11.10. skiria pareigoms ir atleidžia iš pareigų ministro politinio ar asmeninio pasitikėjimo pagrindu skiriamus valstybės tarnautojus (išskyrus viceministrus), ministerijos sekretorių – aukščiausiąjį ministerijos karjeros pareigūną, įstaigų prie ministerijos, taip pat ministerijos įsteigtų ar jai priskirtų įstaigų, valstybės įmonių vadovus (ministerijos sekretoriaus teikimu); savo iniciatyva atleidžia iš pareigų ministro politinio ar asmeninio pasitikėjimo pagrindu skiriamus valstybės tarnautojus bei kitus ministro skiriamus pareigūnus, pareiškęs nepasitikėjimą jais;

11.11. tvirtina periodiškai atnaujinamus ilgalaikius (iki 10 metų) ministerijos strateginius veiklos planus;

11.12. įstatymų ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų numatytais atvejais teikia Ministrui Pirmininkui pasiūlymus dėl departamentų ir kitų įstaigų prie ministerijos vadovų skyrimo;

11.13. vykdo kitas įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų jam suteiktas funkcijas.

12. Žemės ūkio ministras vadovauja ministerijos administracijos padaliniais tiesiogiai ar per viceministrus ir ministerijos sekretorių, o departamentams, tarnyboms ir inspekcijoms prie ministerijos, kitoms ministerijos įsteigtoms ar jai priskirtoms įstaigoms – per šių institucijų vadovus.

13. Viceministrai yra tiesiogiai atsakingi ministrui. Ministras nustato jų kompetenciją.

Viceministrai rūpinasi jiems ministro skirtais ministerijos darbo barais, per ministerijos sekretorių ir atitinkamus ministerijos įstaigų vadovus koordinuoja ir užtikrina jų įgaliojimams priskirtose srityse ministro nustatytos politikos įgyvendinimą, teikia ministrui įstatymų ir kitų teisės aktų projektus.

Viceministrai gali vadovauti departamentams prie ministerijos.

14. Žemės ūkio ministerija turi savo administraciją, kuriai vadovauja ministerijos sekretorius. Jis gali turėti ne daugiau kaip du pavaduotojus (sekretorius).

Žemės ūkio ministerijos administracija susideda iš departamentų, skyrių ir kitų padalinių.

Prie ministerijos gali būti įsteigti departamentai, kontrolės ar apskaitos funkcijas vykdančios tarnybos, inspekcijos bei kitos įstaigos.

15. Žemės ūkio ministerijos sekretorius:

15.1. atsako už ministerijos vadybą, teisės aktų (projektų) rengimo organizavimą ir kokybę, organizuoja ir kontroliuoja visų ministerijos administracijos padalinių veiklą vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar ministro patvirtintomis konkrečiomis priemonėmis šiai programai įgyvendinti;

15.2. atsako už ministerijos ūkinę bei finansinę veiklą;

15.3. teikia ministrui tvirtinti ministerijos administracijos struktūrą ir etatų sąrašą;

15.4. organizuoja ministro įsakymų projektų rengimą, pagal savo kompetenciją leidžia vykdomojo pobūdžio potvarkius;

15.5. ministro pritarimu skiria pareigoms ir atleidžia iš pareigų savo pavaduotojus, ministerijos administracijos padalinių ir ministerijos įsteigtų ar jai priskirtų įstaigų vadovus, išskyrus skiriamus ministro, taip pat karjeros tarnautojus bei aptarnaujantįjį personalą;

15.6. teikia ministrui skirti pareigoms ir atleisti iš pareigų įstaigų prie ministerijos, taip pat ministerijos įsteigtų ar jai priskirtų įstaigų bei valstybės įmonių vadovus;

15.7. vykdo kitas ministro jam pavestas funkcijas.

16. Žemės ūkio ministerijoje yra sudaroma kolegija – ministro patariamoji institucija. Ministras yra kolegijos pirmininkas, o jos nariai – viceministrai, ministerijos sekretorius. Į kolegijos sudėtį gali būti įtraukti ir ministerijos sekretoriaus pavaduotojai (sekretoriai) bei kiti ministerijos, kitų institucijų ir organizacijų atstovai. Į kolegijos posėdžius gali būti kviečiami kitų ministerijų, valstybės ir kitų institucijų bei organizacijų atstovai ir mokslininkai šių sutikimu.

Kolegijos narių skaičių nustato ir kolegijos personalinę sudėtį bei darbo reglamentą tvirtina ministras. Jis taip pat teikia kolegijai svarstyti klausimus.

17. Žemės ūkio ministerijoje iš kvalifikuotų specialistų ir mokslininkų sudaroma Žemės ūkio mokslo taryba, teikianti pasiūlymus žemės ūkio mokslo ir studijų plėtros, žemės ūkio strategijos, mokslinės-techninės pažangos žemės ūkyje, maisto pramonėje ir žuvininkystėje klausimais. Prie šios tarybos gali būti sudaromi šakiniai moksliniai-techniniai komitetai, nagrinėjantys šakų plėtros klausimus, mokslo, mokymo problemas, teikiantys ministrui pasiūlymus ir išvadas dėl programų, įstatymų ir kitų teisės aktų projektų. Žemės ūkio mokslo tarybos personalinę sudėtį ir nuostatus tvirtina ministras.
